

Full diocesà

6 de setembre del 2015

p4 — Jornada diocesana i presentació d'«Episcopus»

p6 — Felicitat i bellesa, una visió des de Montserrat



Laïcisme que torna

L'alcaldesa de Barcelona, Ada Colau, ha eliminat del programa de les festes de la Mercè la missa solemne que se celebra a la basílica barcelonina homònima. És una decisió lamentable, gratuïta, innecessària i sectària per part de l'alcaldesa, que ho hauria de ser de tots els barcelonins però que tracta els catòlics com a ciutadans de segona. Per què en el programa de festes hi poden aparèixer concerts, actes organitzats per entitats i no la missa? S'obliga ningú a anar-hi? L'argument és que cal modernitzar els costums. Però més que a modernitat, la decisió ens sona a ranci, a intolerància, al tuf del laïcisme que ha escrit algunes de les pàgines més negres del segle XX al nostre país. En un comunicat, l'arquebisbat de Barcelona ha afirmat que «aquesta decisió trenca amb la tradició multisecular que sempre ha reflectit el programa oficial de les festes de la Mercè, respectant les diferents sensibilitats dels barcelonins i barcelonines, atès que molts ciutadans de Barcelona són catòlics i valoren aquesta celebració enmig dels actes de la festa. És bonic veure els representants del poble en actes culturals, religiosos i socials que els ciutadans valoren, organitzen i celebren. La laïcitat de l'Estat harmonitza amb la manera de ser de la societat, que és plurireligiosa». I recorda que, malgrat l'atac gratuït de l'alcaldesa, la missa se celebrarà amb normalitat el 24 de setembre com va succeir des de l'any 1868.

«Tot ho ha fet bé: fa que els sords hi sentin i els muts parlin»

Diumenge XXIII durant l'any / Cicle B

Lectura del llibre d'Isaïes

Digueu als cors alarmats: Sigueu valents, no tingueu por: Aquí teniu el vostre Déu que ve per fer justícia; la paga de Déu és aquí, és ell mateix qui us ve salvar. Llavors es desclouran els ulls dels cecs i les orelles dels sords s'obriran; llavors el coix saltarà com un cérvol i la llengua del mut cridarà de goig, perquè l'aigua ha brollat a l'estepa, han nascut torrents en el desert, les terres xardoroses ara són estanys, el país de la set és ple de fonts d'aigua.

(35,4-7a)

Salm responsorial

Lloa el Senyor, ànima meva.

(Salm 145)

Lectura de la carta de sant Jaume

Germans meus, vosaltres que creieu en Jesucrist, el nostre Senyor gloriós, no heu de comprometre la vostra fe amb diferències entre les persones. Suposem que, mentre esteu reunits, entra un home ben vestit i amb un anell d'or, i entra també un pobre mal vestit. Si us fixàveu primer en el que va ben vestit i li dèieu: «Segui aquí, que estarà millor», però al pobre li dèieu: «Tu queda't dret o seu aquí, als meus peus», no faríeu diferències entre vosaltres? No seríeu homes que jutgen amb criteris dolents? Escolteu, germans meus estimats: No sabeu que Déu ha escollit els pobres d'aquest món per fer-los rics en la fe i hereus del Regne que ell ha promès als qui l'estimen?

(2,1-5)

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

En aquell temps, Jesús tornà del territori de Tir pel camí de Sidó, i se n'anà cap al llac de Galilea, passant pel territori de la Decàpolis. Li portaren un sord, que a penes sabia parlar, i li demanaren que li imposés les mans. Jesús se l'endugué tot sol, lluny de la gent, li posà els dits a les orelles, escopí i li tocà la llengua, aixecà els ulls al cel, sospirà i digué: «Efatà», que vol dir, «obre't». A l'instant se li obriren les orelles, la llengua se li deslligà i parlava perfectament. Jesús els prohibí que ho diguessin a ningú, però com més els ho prohibia, més ho explicaven a tothom, i no se'n sabien avenir. Deien: «Tot ho ha fet bé: fa que els sords hi sentin i que els muts parlin.»

(7,31-37)



«Escolteu, germans meus estimats: no sabeu que Déu ha escollit els pobres d'aquest món per fer-los rics en la fe i hereus del Regne que ell ha promès als qui l'estimen?»

Poder escoltar la paraula i poder-la anunciar

Joan Mir i Tubau, prev.

Jesús se'n va a territori pagà i guareix un sord-mut: «Efata», diu Jesús, que vol dir: «Obre't.» Aquesta paraula i aquest gest de Jesús han passat a formar part (si bé avui no obligatòria) de la litúrgia del baptisme. El celebrant toca les orelles i la boca de l'infant i diu: «Jesús va fer que els sords hi poguessin sentir i els muts poguessin parlar. Que ell et concedeixi de poder escoltar aviat la seva paraula i professar la fe, a lloança i glòria de Déu Pare» (Ritual del bateig dels infants). El miracle desvetllà l'admiració de la gent i tothom deia: «Tot ho ha fet bé: fa que els sords hi sentin i que els muts parlin.»

Guarint el sord-mut, Jesús fa que aquell home, ciutadà de terra de pagans, tingui les condicions necessàries per a ser deixeble, és a dir, sigui capaç d'escoltar i acollir l'evangeli i, alhora, les condicions necessàries per a ser també missioner, és a dir, sigui capaç d'anunciar i comunicar a tothom la salvació que ha rebut. L'antic sord-mut està preparat, doncs, per a ser deixeble missioner.

El miracle de la guarició del sord-mut és signe de la presència de Déu i de la universalitat de la salvació, com ja ho havia anunciat Isaïes (primera lectura). En la segona lectura, Jaume subratlla la predilecció de Déu pels pobres, i d'aquí es deriva una responsabilitat que el novel·lista francès catòlic Georges Bernanos sabé expressar de manera breu i bella: «L'Església té encomanada la custòdia del pobre» (*Diari d'un capellà rural*, 1936). I l'Església, és oportú de tornar-ho recordar, som tots els batejats.



La imatge



La curació del cec (1570). El Greco. Gemäldegalerie Alte Meister (Dresden).

La guarició del sord és presentada com un signe de la messianitat de Jesús que vol portar l'home a la seva plena realització, deslliurant-lo d'allò que el tanca, l'isola i el disminueix. Com a seguidors de Jesús, obrim-nos a escoltar els altres i, especialment, a estar atents a la Paraula de Déu que continua cridant-nos amb força: «Obre't.»



Agenda

Lit. hores: Setmana III

7 Dilluns

—Santa Regina.
—Sant Jocelí, bisbe.
Colossencs 1,24-2,3 / Salm 61 /
Lluc 6,6-11

8 Dimarts

—El Naixement de la Verge Maria.
—Sant Adrià, màrtir (†304)
Miquees 5,1-4a / Salm 12 /
Mateu 1,1-16.18-23

9 Dimecres

—La Mare de Déu del Claustre
—Sant Pere Claver, prevere
Colossencs 3,1-11 / Salm 144 /
Lluc 6,20-26

10 Dijous

—Beat Domènec Castellet
Colossencs 3,12-17 / Salm 150 /
Lluc 6,27-38

11 Divendres

—Beat Bonaventura Gran, religiós (1620-1684)
1 Timoteu 1,1-2.12-14 / Salm 15 /
Lluc 6,39-42

12 Dissabte

—El Santíssim Nom de Maria.
—Beat Miró de Tagamanent (s.XII).
1 Timoteu 1,15-17 / Salm 112 /
Lluc 6,43-49

13 Diumenge XXIV de durant l'any / Cicle B.

—Sant Joan Crisòstom, bisbe i doctor de l'Església (347-407)
—Sant Amat, abat (565-c.630).
Isaïes 50,5-9a / Salm 114 /
Jaume 2,14-18 / Marc 8,27-35

Jornada Diocesana de Vic i dia de la Catedral dóna el tret de sortida a «Episcopus»



Poques vegades s'ajunten en quatre anys tants esdeveniments que mereixen una commemoració d'alt nivell. Del 2015 al 2019 el bisbat de Vic obre les portes a tots els fidels per tal de celebrar conjuntament quatre efemèrides:

- Aquest 2015, els 200 anys de la mort del bisbe Veyan Mola.
- L'any 2016, els 100 anys de la mort del bisbe Torras i Bages.
- L'any 2017, els 1.500 anys del primer bisbe conegut de la diòcesi, Cinidi
- L'any 2018, els 1.000 anys de l'inici de l'episcopat del bisbe Oliba.

Així, doncs, al llarg d'aquests quatre anys es desenvoluparà una gran quantitat d'accions enfocades a tots els públics. **Parlem d'accions socials** que han de pal·liar les necessitats dels més desvalguts acostant programes d'ajuda i acolliment; **parlem d'accions arquitectòniques** per a adequar els espais de culte als nous hàbits que ens demana la societat, obertura d'espais religiosos perquè puguin propiciar un turisme de qualitat i amb informació històrica i reli-

giosa, com també un nou orgue per a la catedral; **parlem d'accions culturals**, com l'edició de llibres que difonguin la vida i obra dels prelats que commemorem, la reedició de pastorals que van tenir rellevància en el seu dia, exposicions en diferents seus de la diòcesi per a promoure el llegat dels bisbes, la creació d'un oratori musical exclusiu d'«Episcopus» per a ser interpretat en les principals ciutats de la Catalunya Central; **parlem d'accions comunicatives** que s'adaptin a les tecnologies vigents per a fer arribar el missatge dels quatre bisbes sense límits ni fronteres d'edat, sexe o cultura. En definitiva, «Episcopus» pretén ser un gran projecte on tothom tingui cabuda, des del més petit al més gran.

Tret de sortida, el diumenge 20 de setembre

El projecte «Episcopus» ja fa temps que s'està gestant al bisbat de Vic, però dóna el seu tret de sortida aquest pròxim

5 –notícies del bisbat

diumenge 20 de setembre amb motiu de la Jornada Diocesana i el dia de la Catedral, a què tothom és convidat.

Aquest any ens centrarem en la gran figura de Francesc Veyan, home avançat als seus temps, impulsor d'iniciatives que perduren avui.

La trobada té el programa següent:

- 11:00 h. A la sala d'actes del Museu Episcopal, presentació del Pla Diocesà Pastoral i del projecte «Episcopus» a càrrec del nostre bisbe, Mons. Romà Casanova.
- 12:30 h. Visita guiada a la catedral i conjunt episcopal (sala de sínodes, arxiu-biblioteca), on, de manera amena, resseguirem les petjades de Veyan: un home il·lustrat i preocupat per la formació de la població, que va dur a terme la construcció de l'actual catedral i la va dedicar, després de refer els claustres i el palau episcopal; home amb sensibilitat social. Visita adreçada a totes les edats.
- 14:00 h. Dinar de germanor al Seminari de Vic.
- 17:30 h. Missa a la catedral de Sant Pere de Vic amb motiu de l'aniversari de la consagració de la catedral i inaugurant «Episcopus» a nivell diocesà.

Una oportunitat per a conèixer llocs increïbles

La jornada diocesana serà un moment únic perquè tots els fidels puguem conèixer de primera mà «Episcopus». És una gran aposta per a destacar les obres d'aquests insignes prelats que han marcat el transcurs de la vida i la història de la nostra diòcesi i de Catalunya i posar a l'abast de la societat els valors i les accions que els donen rellevància. Fruit d'aquestes motivacions, s'obre l'oportunitat de visitar



espais que habitualment no són visitables per al públic en general.

Aquest dia ens aproximarem a a la **catedral de Sant Pere de Vic** des d'un rerefons del bisbe Veyan i acompanyat de les pintures de Josep Maria Sert i, finalment, també ens acostarem al vessant caritatiu del prelat, protagonista del famós «avalot del pa», ben lligat a la tasca que Càritas porta a terme avui; a la **sala de sínodes**, referent històric on s'aplega la vida i obra dels més de 87 bisbes que han estat nomenats al llarg d'aquests 1.500 anys d'història del bisbat de Vic; l'**arxiu-biblioteca episcopal**, centre que aplega un dels fons documentals i bibliogràfics més amplis i complets del país, abastant més de dotze segles d'història.

Portal www.episcopus.org

A partir del 20 de setembre, «Episcopus» ja gaudirà del seu portal web

www.episcopus.org on actualitzarem totes les novetats de les accions que durem a terme i on es trobaran detallades totes les referències històriques o culturals de cada un dels bisbes. Així mateix s'ha obert el canal de Facebook on podeu clicar «M'agrada» per a estar informats en tot moment. I a partir d'aleshores desplegarem a totes les parròquies de la diòcesi sistemes comunicatius a través de cartells, fullets i altres elements perquè tothom estigui sempre informat del projecte. Estem a la vostra disposició per a qualsevol idea que tingueu amb vista a col·laborar i aportar. El projecte «Episcopus» es nodreix de les idees de tots!

Tots aquells fidels que estigueu interessats a participar en la jornada podeu apuntar-vos al correu reccio@bisbatvic.com, o a través del telèfon 93 883 26 55 abans del 15 de setembre.



Bellesa i felicitat (I)

Josep de C. Laplana, osb; director del Museu de Montserrat

Les paraules massa elevades, aquelles que van més enllà de la nostra experiència de cada dia, sovint ens espanten, perquè ens superen. Felicitat i bellesa són conceptes que apunten més cap a un ideal que cap a una realitat immediata, concreta i abastable. Amb tot, aquests ideals són necessaris perquè l'ésser humà sigui quelcom més que un individu d'una espècie més del regne animal. Precisament allò que ens supera ens constitueix en persones humanes. Necessitem grans ideals per a ser persones d'horitzons amplis. Per això des de l'Institut Art i Espiritualitat us proposo avui una reflexió breu i senzilla sobre aquestes dues grans paraules, Bellesa i Felicitat, perquè cadascú en fa experiència de manera molt personal. No són conceptes antitètics, simplement són dos termes difícils de definir, però l'esforç d'aclarir-los i d'esbrinar-ne la relació que hi ha entre ells és enriquidor i ens fa avançar com a persones.

Ja vam explicar què era la «Via Pulchritudinis» i com aquesta opció per la Bellesa és la via o el camí de creixement espiritual que propugna el nostre Institut. La vida espiritual és una vida estètica motivada per l'atracció que dimana de la Bellesa, que és un ideal, una meta, però al mateix temps és mètode o camí vers aquest ideal inabastable.

Fixeu-vos que ja a la primeria de la reflexió filosòfica sobre la bellesa es drecen els dos camins, el platònic i l'antiplatònic, per on discorrerà l'estètica en el transcurs dels segles.

El mateix Plató en altres textos es manifesta més conciliador i distingeix gradacions; a més de la Bellesa ideal o suprasensible, n'hi ha una altra de sensible que consisteix en la forma —la paraula «formós» ve d'aquí—; i la forma que està «formada» per punts, línies, mesura, simetria, proporció, equilibri, i harmonia i ritme quan es tracta del so o de la música. Evidentment, la vida estètica es mou en una tensió entre l'afany de Bellesa i la realitat concreta i sensible, i aquesta tensió és productora d'art i de fruïció artística.

Per als antics, la fruïció estètica anava molt unida a l'*otium*, o sigui l'oci, el temps lliure, en contraposició al *nec-otium*, el negoci utilitari. La fruïció estètica, doncs, estava reservada als esperits selectes i privilegiats. La democratització de la societat amb les seves conquestes socials i el progrés tècnic, sobretot actualment amb les noves tecnologies, ha examplat enormement les possibilitats de la fruïció estètica i ha propiciat un oci cultural a gran escala. Existeix una imponent indústria, com mai s'havia vist i que va en augment, destinada a satisfer la demanda d'entreteniment en una amplíssima gamma de qualitat que pot anar des del gènere ínfim i més barroer fins al més refinat i sublim. Si maldem per una fruïció estètica de categoria, com pretenem des del nostre Institut, ens cal ajudar a formar esperits capaços de seleccionar sàviament les propostes que ens són fetes des de les diverses instàncies, i ens cal a més oferir pautes per a refinar i educar la sensibilitat artística d'aquells que volen connectar amb nosaltres.



L'article

La creació i el futur del matrimoni

José Horacio Gómez, arquebisbe de Los Angeles

La recent decisió que la Cort Suprema d'Estats Units ha pres de redefinir les lleis matrimonials de la nació per incloure-hi les parelles del mateix sexe no és cap sorpresa. La decisió reflecteix la crisi que la nostra societat experimenta pel que fa a la comprensió de la creació i de la persona humana.

Aquesta crisi s'ha estat preparant durant anys. Ja en 1992, la Cort va escriure: «En el cor de la llibertat hi ha el dret a definir el propi concepte de l'existència, de l'univers i del misteri de la vida.» La decisió de la setmana passada es basa en aquesta falsa idea de llibertat. La Cort diu que ha descobert ara que la llibertat inclou el dret dels homes i dones a «definir i expressar la seva identitat... casant-se amb algú del seu mateix sexe i reconeixent-se els seus matrimonis com a lícits».

Per descomptat, la llibertat i els drets humans són un regal del nostre Creador. La llei no pot conferir dignitat a les persones. Només Déu pot fer-ho. Sense Déu, la dignitat humana desapareix. Però l'opinió dels cinc jutges que van conformar la majoria de la Cort reflecteix les passions i les prioritats de molts que es troben al capdavant de la nostra societat i la modelen en les àrees de la llei, del govern, de l'educació, de la ciència, de la indústria i dels mitjans de comunicació. El centre d'aquesta mentalitat és un rebuig de la idea de la creació i de la naturalesa humana. Tot —el món natural, les nostres institucions socials, els nostres cossos físics, àdhuc el nostre propi «ser»—, tot es converteix en una espècie de «matèria primera» que nosaltres podem estructurar d'acord amb la nostra voluntat, utilitzant per a això la tecnologia, la psicologia i fins i tot la llei i la política social.

Els cinc magistrats que van conformar la majoria de la Cort no accepten que la sexualitat humana i el matrimoni són part de l'ordre de la creació. Per a ells, aquests són només construccions que tenim la llibertat de «reconstruir», d'acord amb les nostres preferències. A això es deu que aquests jutges puguin pensar que ells tenen la saviesa suficient per a «re-crear» aquesta institució que ha estat el fonament de la civilització humana. I és el motiu pel qual poden suposar que tenen el poder de descartar la definició de matrimoni —com la unió per tota la vida d'un home i una dona— que ha existit des del principi de la història. Redueixen el matrimoni a un mer mecanisme per a satisfer els desitjos personals de «expressió, intimitat i espiritualitat». La missió de l'Església continua essent la mateixa tant en els moments bons com en els dolents. La nostra societat necessita escoltar la bella veritat sobre la persona humana i sobre el pla de Déu per a la creació; un pla que se centra en la família: els esposos, les esposes i els fills. I som cridats a complir aquest deure amb amor i respecte per a tothom, sense excepcions ni excuses.



La Dita

«Qui molt corre, ve que cau»

Sebastià Codina, prev.



Si arrenquem a córrer des del primer moment, ens cansarem aviat, i si arribem allà on anem, acabarem esbufegant més que les serps en ple estiu. A poc a poc s'arriba lluny.

De pressa i corrents, aviat s'acaben els torrons. Els qui fan les coses de pressa, les han de fer dues vegades perquè quedin mig ben fetes.

Les presses no porten enlloc. Les presses són parentes del fracàs. A poc a poc i bona lletra, diu un adagi.

Vivim l'època de les presses. No ens vaga de res.

El temps passa prou de pressa; no caldria pas anar tan esverats com si ens empaitessin estalonant-nos. Anem tan de bòlit que no ens vaga ni de pensar on anem...



Absurda i feble als ulls del món, sàvia i forta en l'obra de Déu

Romà Casanova, bisbe de Vic



En iniciar-se el mes de setembre tot va tornant a la normalitat. Després del temps d'estiu i de vacances, hem de reiniciar les tasques pròpies de formació i catequesi en les nostres parròquies i comunitats. És bo que els uns als altres ens encoratgem per no perdre l'oportunitat i gràcia que el Senyor ens dóna en el nou curs pastoral. Tenim al davant el repte de tornar a emprendre amb ganes el nostre Pla Diocesà de Pastoral. L'aventura missionera, sempre apassionant, comporta molts desafiaments que ens demanen sortir de les nostres seguretats per experimentar com és de plena de dons de Déu, tant per als qui escoltaran l'anunci de l'Església, amb la nostra paraula i la nostra vida, com per a nosaltres mateixos, els qui volem viure la nostra realitat de deixebles i missioners de Jesús. La manera com l'Evangeli ha arribat als homes al llarg dels temps ha estat sempre la mateixa: amb el testimoni de la vida i de la paraula dels qui creuen en Jesús. Els moments presents són, en molts aspectes, semblants als dels inicis de la predicació de l'Església. Eren molts els déus, les relacions entre els homes oblidaven la dignitat de la persona i el mer utilitarisme bastia les relacions econòmiques i socials. En aquell context uns homes humils, molts d'ells esclaus, van obrir el cor a l'únic que allibera i salva, Jesús, i van trobar la llibertat que dóna la plena dignitat a la persona humana. Aquests homes i

dones, en la humilitat de la seva condició i amb la pobresa de la seva vida, van ser capaços d'anar encomanant la fe en Jesús. No podien deixar de dir el que en la seva vida havia succeït trobant-se amb Jesús.

Quan sant Pau parla del seu ministeri d'apòstol enviat a anunciar l'evangeli, expressa com la predicació de l'Església és un absurd als ulls del món (cf. 1Co 1,21). Que la salvació de Crist arribi als homes per la predicació dels qui creuen en ell, és certament una cosa absurda i feble als ulls de la nostra pobra mirada; però no hi ha pas cap altre camí. La predicació del Messies crucificat, el signe més pobre de Déu, és l'únic camí pel qual arriba als homes la salvació de Crist.

No podien deixar de dir el que en la seva vida havia succeït trobant-se amb Jesús

Estem a les portes d'un nou curs pastoral, en què serem convidats a anar a trobar els germans i, en el diàleg de tu a tu, portar-los la bona notícia de l'amor de Déu. Aquesta pobra realitat serà, amb la força de la gràcia de Déu, la saviesa i la força per a obrir la porta de la salvació a molts germans. ¿Estem disposats a experimentar, en la nostra predicació, absurda i feble als ulls del món, com es manifesta la saviesa i la força de Déu?

